

Nr	OMBUIGINGSVOORSTELLEN 2019 LASTEN	Potentieel bedrag (per jaar)	Mate van eenvoud realisatie	Mate van voorinvestering	Mate van maatschappelijk effect	Wettelijke taak of niet	Portefeuillehouder	Opmerkingen	2019	2020	2021	2022	2023
Programma 1 Dorpen en wijken Binnen het programma Dorpen en wijken ligt de nadruk op het (verder) harmoniseren van beleid en uitvoering. Hierbij kan gedacht worden aan gladheidsbestrijding, groen, afval, riool, wegen, openbare verlichting en subsidieregelingen. Bij maatschappelijk vastgoed is in de najaarsnota voor 2018 en de begroting voor 2019 geld vrijgemaakt voor een nieuwe subsidieregeling voor OZB compensatie voor bepaalde groepen maatschappelijk vastgoed. In de begroting 2019 is € 1,5 miljoen opgenomen om de achterstanden in onderhoud binnen de openbare ruimte weg te werken.													
1 a. voorkeur college													
1	Extra Groen budget achterstanden 6 jaar ipv 4 jaar	233.333	Eenvoudig	Geen voorinvestering	Licht negatief	Ja	Jan Jacob Boersma	Vanaf 2019 is structureel € 1,5 miljoen extra beschikbaar voor het wegwerken van achterstanden in de openbare ruimte. Daarvan is € 700.000 per jaar bedoeld voor het wegwerken van achterstanden in het openbaar groen in combinatie met het op basisniveau brengen en houden van de kwaliteit van het groenbeheer. Hiervan wordt in 2019 en 2020 € 233.333 per jaar minder ingezet. Consequentie hiervan is dat het langer duurt voordat de achterstanden in het openbaar groen zijn weggewerkt. Vanaf 2021 is jaarlijks weer € 700.000 beschikbaar en kan de aanwezige achterstand t.a.v. groen volledig worden ingelopen.	233.333	233.333	0	0	0
2	Budget Beschoeiingen deels activeren, niet uit exploitatie	200.000	Zeereenvoudig	Geen voorinvestering	Neutraal	Ja	Jan Jacob Boersma	Het beschikbare bedrag voor onderhoud/wegwerken van achterstanden beschoeiingen betreft voor een deel investeringsbudget, waarbij de kapitaallasten in komende jaren t.l.v. de exploitatie gaan. Nu wordt 50% van het budget geactiveerd. Dit betreft een financieel technische maatregel dat een voordeel oplevert van € 200.000 per jaar en geeft geen merkbaar effect voor inwoners.	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
3	Budget civiel technische kunstwerken deels activeren, niet uit exploitatie	400.000	Zeereenvoudig	Geen voorinvestering	Neutraal	Ja	Jan Jacob Boersma	Het beschikbare bedrag voor onderhoud/wegwerken van achterstanden civieltechnische kunstwerken betreft een deel investeringsbudget, waarbij de kapitaallasten in komende jaren t.l.v. de exploitatie gaan. Nu wordt 50% van het budget geactiveerd. Dit betreft voor een financieel technische maatregel dat een voordeel oplevert van € 400.000 per jaar en geeft geen merkbaar effect voor inwoners.	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000
4	Leefbaarheidsgelden (cofinanciering)	50.000		Geringe voorinvestering	Negatief	Nee	Divers	Het voorstel is om voor het nieuwe co-financieringsfonds, dat in 2019 van start gaat, minder geld vrij te maken. In de voorjaarsnota van 2018 is besloten om hiervoor €200.000 structureel vrij te maken vanaf 2019. Omdat de regeling al in het voorjaar van 2019 van start gaat, kan hier niet meer in 2019 op bezuinigd worden. Het voorstel is om dit met 25% te korten vanaf 2020, dus €50.000. De bezuiniging is een kostenreductie omdat er daardoor minder subsidies uitgekeerd worden. Het co-financieringsfonds is bedoeld om grotere maatschappelijk initiatieven te ondersteunen en de kans op financiering uit andere bronnen te vergroten. Denk daarbij aan provinciale regelingen en andere fondsen en subsidies. Projecten die ondersteund kunnen worden zijn bijvoorbeeld grotere evenementen, grotere projecten en investeringen in maatschappelijk vastgoed (in eigendom van verenigingen / stichtingen) zoals dorpshuizen en sportvoorzieningen. De bezuiniging heeft een negatief maatschappelijk effect: we kunnen hierdoor minder grootschalige maatschappelijke initiatieven ondersteunen.	0	50.000	50.000	50.000	50.000
5	Leefbaarheidsgelden (subsidies)	25.000		Geringe voorinvestering	Negatief	Nee	Divers	Het voorstel is om voor het nieuwe leefbaarheidsfonds, dat in 2019 van start gaat, minder geld vrij te maken. In de voorjaarsnota van 2018 is besloten om hiervoor €100.000 structureel vrij te maken vanaf 2019. Omdat de regeling al in het voorjaar van 2019 van start gaat, kan hier niet meer in 2019 op bezuinigd worden. Het voorstel is om dit met 25% te korten vanaf 2020, dus €25.000. De bezuiniging is een kostenreductie omdat er daardoor minder subsidies uitgekeerd worden. Het leefbaarheidsfonds is bedoeld om kleine maatschappelijke initiatieven te ondersteunen die bijdragen aan leefbaarheid. Het maximum subsidiebedrag is € 2.000. Veel kleinere maatschappelijke initiatieven zijn afhankelijk van deze bijdrages. De regeling vervangt bestaande regelingen uit de drie voormalige gemeenten. De bezuiniging heeft een negatief maatschappelijk effect: we kunnen hierdoor minder kleine maatschappelijke initiatieven ondersteunen.	0	25.000	25.000	25.000	25.000

Nr	OMBUIGINGSVOORSTELLEN 2019 LASTEN	Potentieel bedrag (per jaar)	Mate van eenvoud realisatie	Mate van voorinvestering	Mate van maatschappelijk effect	Wettelijke taak of niet	Portefeuillehouder	Opmerkingen	2019	2020	2021	2022	2023
6	Geen uitbreiding buurtsportcoach	75.000	Eenvoudig	Geen voorinvestering	Licht negatief	Nee	Erik Drenth	<p>Deze ombuiging bestaat uit het niet verruimen van het aantal fte ten behoeve van combinatiefuncties / sportcoaches. Door een verruiming van rijksmiddelen is die mogelijkheid er wel, maar dit zou ook extra co-financiering betekenen. We kiezen er voor om dit niet te doen. In de verantwoording naar het ministerie geeft dat geen problemen, omdat we eigen ureninzet hiervoor mogen opvoeren. Zo zetten we de extra rijksmiddelen op een andere manier in. Deze ombuiging betekent dat er geen extra uren bewegingsonderwijs en buitenschoolse activiteiten voor basisschoolleerlingen, verenigingen en scholen worden aangeboden.</p> <p>Op basis van de decembercirculaire 2018 ontvangen we een bedrag van €251.000. Geraamd was een bedrag van € 218.000 (op basis van het voorschot 2018). Per saldo een hogere bijdrage van € 33.000. De hogere co-financiering is nog niet geraamd. Zou leiden tot extra kosten. Als we besluiten dit niet te doen is de besparing circa € 33.000.</p>	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
7	Bibliotheekwerk/Biblionet korting 10%	140.000	Zeer eenvoudig	Geen voorinvestering	Neutraal	Nee	Erik Drenth	<p>Deze ombuiging bestaat uit de overheveling van cultuur- naar Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)-geldten, waar een legitiem beroep op gedaan kan worden. Binnen de OAB-gelden is deze ruimte beschikbaar. Dit is een rijksbijdrage, die terugvloeit als we die niet volledig benutten. Deze verschuiving is geruisloos te realiseren en heeft voor geen enkele betrokkene een negatief gevolg.</p>	140.000	140.000	140.000	140.000	140.000
8	Kielzog	30.000	Matig	Matige voorinvestering	Neutraal	Nee	Erik Drent	<p>Deze ombuiging bestaat uit het ontslag van gedetacheerden op uren-leegstand. Er wordt nu nog op vaste contracturen van gedetacheerde docenten salaris betaald. Met het opzeggen van het detachingscontract en het aangaan van een los-urencontract gaat Kielzog betalen voor de reële ureninzet in plaats van de vaste (ambtelijke) contracturen van muziekdocenten. Dit leidt de eerste 2 jaar tot meerkosten van maximaal € 400.000, maar tegelijkertijd is er een inverdieneffect van jaarlijks € 80.000 structureel. Er is feitelijk sprake van het rechtzetten van een scheefgegroeide situatie in gewerkte en betaalde uren. Er worden door deze actie geen specifieke doelgroepen gedupeerd. Wel zal er naar verwachting protest komen van de kant van de nu nog ambtelijk gedetacheerde docenten, zij voelen zich wel gedupeerd.</p>		30.000	30.000	30.000	30.000
	Totaal voorstellen voorkeur college	1.153.333							1.006.333	1.111.333	878.000	878.000	878.000
	1 b. Alternatieve voorstellen (geen voorkeur college)	0						Geen voorstellen.	0	0	0	0	0
	Totaal programma 1	1.153.333							1.006.333	1.111.333	878.000	878.000	878.000

Nr	OMBUIGINGSVOORSTELLEN 2019 LASTEN	Potentieel bedrag (per jaar)	Mate van eenvoud realisatie	Mate van voorinvestering	Mate van maatschappelijk effect	Wettelijke taak of niet	Portefeuillehouder	Opmerkingen	2019	2020	2021	2022	2023
<p>Programma 2 Sociaal In de voorstellen van de werkgroep "Ombuigen met beleid" zijn geen bezuinigingsmogelijkheden voor het sociaal domein opgenomen. Hiervoor is gekozen omdat college en raad in 2018 voor het sociaal domein al een aantal financiële (bezuinigings)keuzes heeft gemaakt:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Het kader is dat met ingang van 2020 de inkomsten en uitgaven van de gemeente Midden-Groningen voor het sociaal domein met elkaar in balans zijn. Vanaf 2020 is het sociaal domein budgetneutraal. · Eventuele tekorten van het ene onderdeel, worden daarbij opgevangen door eventuele overschotten op een ander onderdeel binnen het sociaal domein. · Uitzondering hierop is de gemeentelijke bijdrage Wsw. Deze wordt aanvullend uit de algemene middelen gedekt. · In (2018 en) 2019 wordt uitgegaan van een tekort in het sociaal domein. Deze wordt gedekt door de opbrengst van een aantal bezuinigingen op korte termijn (de zgn quick wins), door de effecten van het implementatieplan jeugd en door de eerder gevormde reserve sociaal domein. <p>De (verwachte) tekorten in het sociaal domein maken het noodzakelijk om de financiële kaders te heroverwegen. Bij deze heroverweging kunnen een aantal keuzes betrokken worden om structureel 3 miljoen om te buigen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het uitgangspunt dat inkomsten en uitgaven binnen het sociaal domein met elkaar in balans zijn, kan worden herbevestigd of worden losgelaten. Nu is leidend dat de uitgaven moeten passen binnen de inkomsten die de gemeente voor de uitvoering in het sociaal domein van het Rijk ontvangt. Als voor loslaten wordt gekozen, betekent dit dat de uitgaven op basis van het huidige beleid leidend worden en dat budgetten aan het sociaal domein moeten worden toegevoegd. 2. De grootste tekorten zijn bij jeugd. We zijn in 2018 gestart met een implementatieplan jeugd. Dit zetten we met grote energie door. Aanvullend kan gekeken worden naar: <ul style="list-style-type: none"> - de versterking van onze informatiepositie - de sturing van de inkoop en uitvoering van jeugdhulp - nieuwe ondersteuningsarrangementen (met zorgaanbieders) 3. In aanvulling op de quick wins wordt een nieuw bezuinigingsvoorstel voor het sociaal domein uitgewerkt met bijbehorende voor en nadelen. 4. College en raad zijn in gesprek over een wenselijke visie voor het sociaal domein op de lange termijn. Deze visie heeft als gewenst maatschappelijk effect een andere en kwalitatief betere ondersteuning van inwoners en gezinnen. Dit vraagt enerzijds voor de korte termijn een extra financiële investering. Anderzijds zal dit naar verwachting op de langere termijn (na 4 jaar) bijdragen aan een financiële besparing. 													
2 a. voorkeur college													
9	Harmoniseren beleid oude gemeenten re-integratiewerkzaamheden. Voorheen bij één van de gemeenten extern uitbesteed. Door schaalvoordelen nu vanuit structurele formatie.	165.000	Eenvoudig	Geen voorinvestering	Neutraal	Nee	Peter Verschuren	Dit betreft een financieel technische maatregelen en heeft geen consequenties voor onze doelgroepen.	165.000	165.000	165.000	165.000	165.000
10	Verlagen maatwerkbudget minimabeleid	20.000	Matig	Geen voorinvestering	Neutraal	Nee	Peter Verschuren	Het voorstel is om het maatwerkbudget voor kinderen van 0 tot 18 jaar te verlagen. We kunnen dit structurele budget van € 100.000 verlagen met €20.000. Het maatwerkbudget is bestemd voor kinderen die door bijzondere omstandigheden onvoldoende mee kunnen doen én waarvan de ouders een laag besteedbaar inkomen hebben. Vanuit het maatwerkbudget worden bv reiskosten, schoolkosten of medische kosten vergoed. Op basis van het ervaringscijfer van 2018 kunnen we ervan uitgaan dat een structureel maatwerkbudget van € 80.000 toereikend is. We zien daarom geen gevolgen voor de doelgroep. We gaan het gebruik van het maatwerkbudget stimuleren in samenwerking met de sociale teams.	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
11	Buigbudget/handhaving	400.000	Matig	Matige voorinvestering	Neutraal	Wettelijk met daarbinnen beleidsruimte	Peter Verschuren	Door meer gericht te handhaven kan meer fraude met uitkeringen opgespoord worden. Met name inzet van themacontroles zoals het alleenstaande/alleenstaande ouder project (toets op het voeren van een gezamenlijke huishouding) levert resultaat op. De uitkering van de mensen die frauderen wordt beëindigd. Op basis van ervaringen in het verleden kunnen er naar verwachting 30 uitkeringen beëindigd worden (ongeveer 1,6% van het totaal aantal uitkeringen). Omgerekend op jaarbasis is dit een besparing van € 400.000. Fraudeurs ontvangen geen uitkering meer omdat ze hierop geen recht hebben. Het maatschappelijke draagvlak voor het verstrekken van uitkeringen wordt ondermijnd door fraude. Fraudebestrijding heeft een positief effect op de inwoners van M-G.	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000

Nr	OMBUIGINGSVOORSTELLEN 2019 LASTEN	Potentieel bedrag (per jaar)	Mate van eenvoud realisatie	Mate van voorinvestering	Mate van maatschappelijk effect	Wettelijke taak of niet	Portefeuillehouder	Opmerkingen	2019	2020	2021	2022	2023
12	Buigbudget/inzet op uitstroom werk	500.000	Matig	Matige voorinvestering	Neutraal	Ja met beleidsvrijheid	Peter Verschuren	Het team re-integratie gaat in de uitvoering met inzet van een Taskforce inzetten op specifieke projecten volgens een aantal basisprincipes: inzet op de kansrijken, parttime werk stimuleren, handhaving bij niet nakomen verplichtingen, loonkostensubsidie effectiever inzetten. Denk hierbij aan een TaskForce van plaatsing in de Kansrijke beroepen, urenbreiding bij langdurige parttime contracten etc. Met deze extra inzet zetten we zo efficiënt mogelijk in op kansrijke doelgroepen. Target is om 35 uitkeringen extra op jaarbasis te beëindigen. Dit is een besparing van 500.000 op het BUIGbudget. De doelgroep dit hier direct mee te maken krijgt: bijstandsgerechtigden. We zetten voornamelijk in op de mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt. Voor hen is dit positief; zij worden economisch onafhankelijk en werken is de beste manier om maatschappelijk mee te doen. Hiermee voorkomen we ook dat ze langdurig in de uitkering blijven waardoor uitstroom steeds moeilijker wordt. Met de inzet van een Taskforce loopt BWRI niet vooruit op het nieuwe re-integratiebeleid.		500.000	500.000	500.000	500.000
13	Werkbedrijf	300.000	Eenvoudig	Geen voorinvestering	Neutraal	Nee	Peter Verschuren	De structurele ruimte in de meerjarenbegroting van het Wsw werkbedrijf wordt in lijn gebracht met de daadwerkelijke cijfers. Het exploitatietekort van het Wsw werkbedrijf wordt hierdoor verlaagd. Het exploitatietekort wordt gedekt vanuit de algemene middelen. Het beroep op de algemene middelen is daarom lager. Er is geen sprake van een specifieke doelgroep. Lager uitgaven vanuit de algemene middelen komen ten goede aan de inwoners van M-G.	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000
14	WerkPro korting 10%	36.232	Zeer moeilijk	Zeer grote voorinvestering	Zwaar negatief	Nee	Peter Verschuren	Deze ombuiging bestaat uit een korting van 10% op de meerjarige subsidie aan Werkpro. Omdat er meerjarige afspraken zijn gemaakt, kunnen die alleen na een aantal jaren worden afgebouwd. Werkpro begeleidt mensen met behoud van uitkering in het doen van (vrijwilligers)werk op een aantal locaties, zoals de Heemtuin, Kinderboerderij en de Vredekerk. Deze ombuiging zal ten koste gaan van het begeleiden van deze mensen naar (begeleid) werken. Minder subsidie betekent dat er minder mensen kunnen worden ingezet. Het gaat hier om mensen die geen zicht hebben op een reguliere baan, maar door middel van deze activiteiten kunnen bijdragen aan de samenleving.				36.232	36.232
	Totaal voorkeur voorstellen college	1.421.232							885.000	1.385.000	1.385.000	1.421.232	1.421.232
	2.b alternatieve voorstellen (geen voorkeur college)												
15	10% bezuinigen op basissubsidie Kwartier	467.858	Zeer moeilijk	Matige voorinvestering	Negatief	Ja	Jan Jacob Boersma	Deze ombuiging bestaat uit 10% korting op de totale subsidie aan Kwartier. Deze mindering van 10% op de subsidie betekent een kostenreductie van bijna 5 ton. De doelgroepen die hiermee worden benadeeld zijn in ieder geval inwoners die een vorm van zorg en ondersteuning nodig hebben en die dreigen maatschappelijk uit te vallen. Er zijn 3 belangrijke kanttekeningen /tegenargumenten te geven om deze taakstelling nu door te voeren: 1. Kwartier heeft voor 2019 een negatieve begroting van € 194.000. Deze negatieve begroting is het gevolg van verzakelijking van de subsidierelatie en een taakstelling voor 2019 van € 70.000. Streven is dat Kwartier in 2020 op een 0-begroting uitkomt. Een aanvullende (forse) bezuiniging zal deze ambitie irreëel maken. 2. In 2019 wordt gestart met een 2-jarig voorbereidingstraject voor nieuwe taakinfilling door sociale teams. Een taakstelling op Kwartier heeft gevolgen voor de huidige uitvoering door Kwartier voor de sociale teams én is een bedreiging voor het gestelde toekomstperspectief van de zorg en ondersteuning in onze gemeente.				467.858	467.858

Nr	OMBUIGINGSVOORSTELLEN 2019 LASTEN	Potentieel bedrag (per jaar)	Mate van eenvoud realisatie	Mate van voorinvestering	Mate van maatschappelijk effect	Wettelijke taak of niet	Portefeuillehouder	Opmerkingen	2019	2020	2021	2022	2023
								3. Met de strategische visie sociaal domein wil de gemeente een wezenlijke omslag/transformatie realiseren. De visie beoogt het versterken van de sociale veerkracht. Met een dergelijke bezuinigingstaakstelling op Kwartier wordt deze ambitie ondergraven. Voor meer sociale veerkracht is zowel de inzet van de sociale teams als een goede basis van welzijn noodzakelijk.					
16	Verlagen inkomensgrens minimabeleid naar 115%	100.000	Matig	Geen voorinvestering	Negatief	Nee	Peter Verschuren	Een ruimhartig minimabeleid is onvoldoende om de armoede binnen Midden-Groningen op te lossen. Wanneer we naar een inkomensgrens gaan van 115% dan kan de groep die dit het hardst nodig heeft nog steeds een beroep doen op de minimavoorzieningen. Diverse maatschappelijke organisaties en particuliere initiatieven hanteren ook een inkomensgrens van 110-115%. Binnen het huidige minimabeleid hebben we het maatwerkbudget voor kinderen tot 18 jaar. Dit budget kan altijd ingezet worden voor schrijnende situaties en de inzet kan verruimd worden. Het bestuur kan overwegen om de inkomensgrens van 125% te handhaven en het minimabeleid te bestemmen voor specifieke doelgroepen. We zien op dit moment dat de start van de webwinkels het beschikbare budget voor het Meedoenfonds mogelijke overschreden wordt. Een verlaging van de inkomensgrens zal hierop van invloed zijn.		100.000	100.000	100.000	100.000
17	Bijzondere bijstand	200.000	Eenvoudig	Geringe voorinvestering	Negatief	Ja met beleidsvrijheid	Peter Verschuren	<p>Uit de Benchmark blijkt dat M-G 30% tot 50% meer uitgeeft per huishouden dan vergelijkbare respectievelijk alle gemeenten. De kosten van bijzondere bijstand zijn in een aantal jaren verviervoudigd. Dit is niet alleen een gevolg van toegenomen bewindvoerskosten maar ook door een versoepelde beoordeling. Exclusief bewindvoering zijn de kosten met bijna 50% gestegen. Er staat een bedrag van € 200.000 aan bezuiniging ingeboekt. Dit bedrag is te bereiken door</p> <p><i>1. Volgens ons beleid is meer mogelijk dan de wet beoogt</i> De bezuiniging zou deels gehaald kunnen worden door het buitenwettelijk begunstigend beleid af te schaffen. Dit betekent onder meer in alle gevallen de collectieve aanvullende verzekering van de gemeente zien als voorliggende voorziening ook als mensen deze verzekering niet hebben. We geven ongeveer €40.000 uit voor medische kosten. Het is verstandig een bedrag over te houden voor schrijnende situaties. De bezuiniging wordt daarom ingeschat op €30.000.</p> <p><i>2. Drempelbedrag</i> Daarnaast het invoeren van het drempelbedrag van € 134 per kalenderjaar. We schatten in dat ongeveer 15% van de aanvragen beneden deze grens blijft. In totaal 1.100 aanvragen. Dit betekent een besparing van € 20.000.</p> <p><i>3. Vermogen</i> We zouden de vermogensgrens kunnen verlagen voor bijzondere bijstand, bijvoorbeeld naar het normbedrag voor levensonderhoud voor 1 maand. Voordeel nader te bepalen.</p>		200.000	200.000	200.000	200.000

Nr	OMBUIGINGSVOORSTELLEN 2019 LASTEN	Potentieel bedrag (per jaar)	Mate van eenvoud realisatie	Mate van voorinvestering	Mate van maatschappelijk effect	Wettelijke taak of niet	Portefeuillehouder	Opmerkingen	2019	2020	2021	2022	2023
								<p>4. <i>Minder maatwerk</i> Er is nu sprake van een soepele beoordeling van maatwerk. Voordeel nader te bepalen.</p> <p>5. <i>Versobering individuele inkomenstoets</i> Door de referentieperiode te verschuiven van 3 naar 5 jaar levert dit een besparing op van 2 jaar inkomensvoetstuk. Daarnaast zou er gekort kunnen worden op de norm. Er zijn 1.068 aanvragen. Hiervan waren ongeveer 120 nieuw dat is een besparing van € 50.000 (uitgaande van een gemiddeld bedrag van 460). Het bedrag zou dan ongeveer met € 90 verlaagd moeten worden om tot een besparing van € 200.000 te komen.</p> <p>Maar ook andere verdelingen en opties zijn mogelijk. Dat is een kwestie van uitwerking.</p>					
	Totaal alternatieve voorstellen (niet de voorkeur van het college)	767.858							0	300.000	300.000	767.858	767.858
	Totaal programma 2	2.189.090							885.000	1.685.000	1.685.000	2.189.090	2.189.090
<p>Programma 3 Economie Midden-Groningen biedt na de stad Groningen de meeste werkgelegenheid in onze provincie. We willen een aantrekkelijke gemeente zijn voor bedrijven om te ondernemen en voor inwoners en forensen om in te werken en te wonen. Toeristische bedrijven en bestedingen zijn een belangrijke economische factor. We zijn trots op onze gemeente, naast stedelijke kwaliteit biedt onze regio een prachtig buitengebied voor rust en vermaak. Naast harmonisatie werken we aan een detailhandelsvisie, winkeltijdenverordening, ruimtelijk-economische visie, stimulering van het vestigingsklimaat en ontwikkeling van ons toerisme- en recreatiebeleid.</p>													
	3 a. voorkeur college	0						Geen voorstellen.	0	0	0	0	0
	3 b. alternatieve voorstellen (geen voorkeur college)												
18	Fonds MKB-Bedrijven SL ter discussie stellen	200.000	Eenvoudig	Geen voorinvestering	Negatief	Nee	Divers	In de gemeente Midden-Groningen worden OZB-tarieven gehanteerd die voor de inwoners van de voormalige gemeente Slochteren hoger zijn dan deze waren voor de herindeling met Hoogezand-Sappemeer en Menterwolde. Zo zijn voor de eigenaren van niet-woningen de tarieven met 90% gestegen. (Het totaalbeeld van de stijging van de gemeentelijke belastingen is genuanceerder.) Vanwege deze toegenomen belastingdruk heeft de raad in de Voorjaarsnota 2018 besloten een ondernemersfonds in te stellen om MKB-bedrijven in de voormalig gemeente Slochteren in 2018 en 2019 uit dit fonds te compenseren. Voor het ondernemersfonds is voor jaar 2018, 2019, 2020 en 2021 respectievelijk €100.000, €200.000, €200.000 en €200.000 gereserveerd. In het jaar 2018 en 2019 kunnen alleen ondernemers uit de voormalig gemeente Slochteren aanspraak maken op het ondernemersfonds, in 2020 kunnen alle ondernemers uit de gemeente Midden-Groningen een beroep doen op het ondernemersfonds. Met het opheffen van het fonds wordt €700.000 bespaard (bij de jaarrekening 2018 wordt voorgesteld om de €100.000 van 2018 over te hevelen naar 2019). Bij een bezuiniging in 2019 worden de MKB-bedrijven uit de voormalig gemeente Slochteren getroffen. Vanaf 2020 treft de bezuiniging alle MKB-bedrijven in Midden-Groningen.	300.000	200.000	200.000		
	Totaal alternatieve voorstellen (gen voorkeur college)	200.000							300.000	200.000	200.000	0	0
	Totaal programma 3	200.000							300.000	200.000	200.000	0	0

Nr	OMBUIGINGSVOORSTELLEN 2019 LASTEN	Potentieel bedrag (per jaar)	Mate van eenvoud realisatie	Mate van voorinvestering	Mate van maatschappelijk effect	Wettelijke taak of niet	Portefeuillehouder	Opmerkingen	2019	2020	2021	2022	2023
	Programma 4 Dienstverlening												
	4 a. voorkeur college	0						Geen voorstellen.	0	0	0	0	0
	4 b. alternatieve voorstellen (geen voorkeur college)	0						Geen voorstellen.	0	0	0	0	0
	Totaal programma 4	0							0	0	0	0	0
	Programma 5 Bestuur en bedrijfsvoering												
	Medio 2018 werd duidelijk dat er na een relatief rimpelloze jaarovergang 2018 nog vraagstukken liggen met betrekking tot de basis op orde. In 2018 is veel tijd en energie gestopt in het doorgang laten vinden van de reguliere bedrijfsvoering (en daarmee ook de reguliere dienstverlening). In de praktijk van alle dag werd merkbaar dat er nog geen sprake was van 'de basis op orde'. Zowel intern (concerncontrol) als extern (accountant) wordt dit beeld bevestigd. De focus bij de oorspronggemeenten heeft de afgelopen twee jaar gelegen op toewerken naar de herindeling (en niet op ontwikkeling). Vandaar dat in de prioriteiten voor 2019 zowel 'basis op orde' vraagstukken terug komen als de ontwikkelopgaven. Er zit spanning op de benodigde kennis, ervaring en inspanning ten opzichte van de aanwezige kennis en ervaring die we vanuit de herindeling in huis hadden (en nu in huis hebben). Dit vraagt om een kwaliteitsimpuls.												
	5 a. voorkeur college												
	Uitvoeringsbudgetten												
19	Kostendekkendheid leges	500.000				Ja	Erik Drenth	Door de tarieven van de leges vanaf 2020 naar een kostendekkend tarief te brengen heeft de gemeente vanaf 2020 structureel € 500.000 extra inkomsten. De hogere leges worden in rekening gebracht bij de burgers en bedrijven die een product bij de gemeente afnemen.	0	300.000	400.000	500.000	500.000
	Totaal uitvoeringsbudgetten	500.000							0	300.000	400.000	500.000	500.000
	Bedrijfsvoering							De onderstaande voorstellen hebben betrekking op bedrijfsvoering in de brede zin van het woord. De individuele voorstellen die door de organisatie zijn opgesteld, zijn samengevoegd onder de noemers formatie, inhuur en bedrijfskosten. De voorstellen binnen het programma Bestuur en bedrijfsvoering maakt financieel gezien het leeuwendeel uit van het totale pakket aan voorstellen. Een deel van de voorstellen kan relatief eenvoudig gerealiseerd worden zonder een grote impact op de bedrijfsvoering van de gemeentelijke organisatie. Een ander deel van de voorstellen heeft wel impact op de gemeentelijke bedrijfsvoering of staat op gespannen voet met de ontwikkeling die de organisatie de komende jaren nog moet doormaken. Over een aantal van deze voorstellen moet de Ondernemingsraad adviseren.					
20	Formatie	1.446.800					Adriaan Hoogendoorn		265.500	790.800	1.358.800	1.446.800	1.446.800
21	Inhuur	819.000					Adriaan Hoogendoorn		135.000	669.000	819.000	819.000	819.000
22	Bedrijfskosten	960.000					Adriaan Hoogendoorn		950.000	960.000	960.000	960.000	960.000
	Totaal bedrijfsvoering	3.225.800							1.350.500	2.419.800	3.137.800	3.225.800	3.225.800
	5 b. alternatieve voorstellen (geen voorkeur college)	0						Geen voorstellen	0	0	0	0	0
	Totaal programma 5	3.725.800							1.350.500	2.719.800	3.537.800	3.725.800	3.725.800
	Totaal geheel	7.268.223							3.541.833	5.716.133	6.300.800	6.792.890	6.792.890

Nr	OMBUIGINGSVOORSTELLEN 2019 LASTEN	Potentieel bedrag (per jaar)	Mate van eenvoud realisatie	Mate van voorinvestering	Mate van maatschappelijk effect	Wettelijke taak of niet	Portefeuillehouder	Opmerkingen	2019	2020	2021	2022	2023
----	-----------------------------------	------------------------------	-----------------------------	--------------------------	---------------------------------	-------------------------	--------------------	-------------	------	------	------	------	------

Recapitulatie

Voorstellen voorkeur college

Programma 1	1.153.333								1.006.333	1.111.333	878.000	878.000	878.000
Programma 2	1.421.232								885.000	1.385.000	1.385.000	1.421.232	1.421.232
Programma 3	0								0	0	0	0	0
Programma 4	0								0	0	0	0	0
Programma 5	500.000								0	300.000	400.000	500.000	500.000
Programma 5 (bedrijfsvoering)	3.225.800								1.350.500	2.419.800	3.137.800	3.225.800	3.225.800
Totaal voorstellen voorkeur college	6.300.365								3.241.833	5.216.133	5.800.800	6.025.032	6.025.032

Alternatieve voorstellen (geen voorkeur college)

Programma 1	0								0	0	0	0	0
Programma 2	767.858								0	300.000	300.000	767.858	767.858
Programma 3	200.000								300.000	200.000	200.000	0	0
Programma 4	0								0	0	0	0	0
Programma 5	0								0	0	0	0	0
Programma 5 (bedrijfsvoering)	0								0	0	0	0	0
Totaal voorstellen geen voorkeur college	967.858								300.000	500.000	500.000	767.858	767.858

Totaal ombuigingsvoorstellen	7.268.223								3.541.833	5.716.133	6.300.800	6.792.890	6.792.890
-------------------------------------	------------------	--	--	--	--	--	--	--	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------